

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 3.

Št. 11.

V Ljubljani, 15. junija 1898.

Leto XV.

Obseg: Janez Kosler. — Grozdna plesnoba. — Gnojenje vinogradov z umetnimi gnojili. — Sadjarski shod v Novem Mestu. — Pritožbe zaradi dohodninskega davka. — Več pridelovati in bolje prodajati! — Iz podružnic. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva — Tržne cene.

† Janez Kosler.

Dne 31. maja t. l. je v Ljubljani umrl 80 let stari občečislani grajščak in tvorničar gospod Janez Kosler. Rankega ime se v javnosti sicer ni mnogo čulo, a skromni mož si je s svojim tihem delovanjem pridobil precejšnjih zaslug za našo deželo, zlasti na gospodarskem polju, zato je zaslužil, da mu naša družba, **ktore ud je bil nad 51 let** (od 20. maja leta 1847.) postavi v „Kmetovalcu“ skromen spomenik, ki naj dostojno časti rankega, nam pa naj bode v vzpodbudo.

Gospod Janez Kosler, čegar podoba je na čelu te številke, se je rodil 8. marcija l. 1819. v Kočni pri Kočevju. Velik prijatelj kmetijstva in gozdnarstva je svoja posestva uredil povsem vzgledno. Kdor se je uže kdaj vozil po cesti ali po železnici v Ribnico, se je peljal pri njegovi orteneški grajščini skoz gozd, kateri je gotovo najlepši na Kranjskem. Kosler je skrbel tudi za umno izkoriščanje lesa ter je v to svrhu naredil raznovrstne naprave. Na ljubljanskem barju je ustvaril krasno posestvo, na katerem je deloval kot najboljši prvobornik umnega kmetijstva na barju. Vpeljal je lepo plemeno goved, učil rabiti umetna gnojila ter je prvi pokazal, kako se šota umetno porablja. Usta-

novil je namreč tvornico za izdelovanje šotnega drobu in šotne stelje. Kot soustanovitelj velike pivovarnice v Ljubljani ima ranjki tudi zasluge za pospeševanje velikega obrta na Kranjskem. Ranjki je kot Kranjec nad vse ljubil svojo rodno deželo, zlasti pa naše barje; na svoja stara leta si je sezidal hišo na kraj ljubljanskega mahu, da je mogel zreti po planoti, njemu tako priljubljeni. In ko je prišla smrtna ura, se je zopet spomnil barja in njegovega revnega prebivalstva ter mu je v svoji oporoki naklonil znatno vsoto za stavbo cerkve in pokopališča. Naj počiva v miru blagi mož in Bog mu poplačaj njegova dobra dela!

Janez Kosler,

grajščak in tvorničar v Ljubljani ter ud kmetijske družbe od 20. maja l. 1847. (Rojen 8. maja 1819, umrl 31. maja 1898.)

Grozdna plesnoba.

(Oidium Tuckeri.)

Ta bolezen se nahaja v Avstriji že blizu 50 let ter povzroča po nekterih krajih veliko škodo, ako se ne rabi proti njej nikako sredstvo. Po Dolenjskem so to bolezen opazili šele v zadnjih letih. Da vinogradniki vsled te glive ne bodo prišli v tako žalosten položaj, kakor so prišli vsled peronospor, morali bodo takoj z vso odločnostjo poprijeti se sredstev, kakršna povsod rabijo z najboljšim uspehom. Ker je pa grozdna plesnoba mnogim še popolnoma neznana, opisati jo hočemo na tem mestu.

Grozno plesnobo povzročujejo majhne glive, kakor pri peronospori, ki se kakor tanke nitke razširjajo po zelenih organih. Ob straneh teh nitok (micelija) se tvorijo posebne izbuhnine (sesalne korenine, havstoriije), ktere se zajedo v nežne organe, posebno v jagode, ter srkajo iz njih sok. Ako glive popijejo sok, se seveda dotični organ ne more razvijati in se posuši.

Ta gliva napada grozdje in listje, toda škoda na listju je le malenkostna, dotim je škoda na grozdju prav velika. Grozd, napaden od te bolezni, je tak, kakor bi bil potresen s pepelom. Ker gliva prepreže vso jagodo in srka iz nje sok, se jagoda ne more razvijati, ostane le drobna, zleseni, naposled počni in se posuši. Tako ta plesnoba lahko uniči vso trgatve.

Ako je vreme gorko, se ta bolezen pokaže prav zgodaj, in sicer meseca maja, t. j. še pred cvetjem. Tedaj se pa ne razširja prav močno, temveč še le pozneje, ko postane bolj vroče.

Kakor druge bolezni, tako tudi ta ne napada vseh vrst in ne v vseh legah rastočih trt enako. Trte, rastoče v bolj vlažnih krajih, so grozdni plesnobi bolj podvržene; manj pa ta bolezen napada nizko vzgojene trte in trte v neplevelnih vinogradih. Nizka vzgoja ima torej tudi glede na to bolezen prednost. Vinogradi morajo biti v splošno obrambo te bolezni vedno čisti.

Kot edino sredstvo se z najboljšim uspehom rabi žveplo. To mora biti prav fino zmleto, kakor moka; čim finejša, tem boljše. Žveplena moka je boljše od žveplenega cveta.

Za žveplanje se rabijo posebni, nalašč za to napravljeni mehovi. Skozi livniku podobni nastavek se v na sredi razširjeno cev (posodo) nasuje žveplenega prahu do $\frac{3}{4}$ prostornine in se zamaši s plutovim zamaškom. Kadar delavec praši nizke trte, drži meh z levo roko med mehoma in posodo, z desno pa desno mehovo platnico, dotim levo platnico nasloni na desno stegno. Na levi platnici je luknja, skoz katero dohaja zrak v notranji del, kadar se meh raztegne; kadar se meh stisne, se ta luknja zapre in zrak uhaja skoz posodo in cev ter jemlje s seboj žveplo. Ves na meh pritrjeni del (posoda) je iz pločevine (pleha).

Take mehove prodaja v Ljubljani tvrdka Kavčič in Lilleg.

Žveplati je treba počasi in enakomerno. Pazi naj se, da žveplo ne pride v oči, ker jako žge. V ta namen se lahko obesi čez oči kos tula. Posebno naj se pazi, da žveplo pride na grozdje, pa tudi na listje. Žvepla naj se le v tistem vremenu, kadar ni nič vetra. Dalje naj se žveplanje opusti v mokrih dneh, kakor tudi tedaj, kadar je po listju rosa.

Tudi žveplo se dobiva v Ljubljani pri gori navedeni tvrdki.

Če je po žveplanju vreme suho, je to jako ugodno za pokončanje bolezni, kajti vsled solčnega pripekanja se začne žveplo nekako žgati, izpreminja se v žvepleno sokislino, in ta pokonča vse glive, ne pa žveplo kot takšno. Ako torej po žveplanju ni gorko, se z žveplanjem ne doseže zaželeni uspeh. Seveda s tem ni rečeno, da mora solnce ravno tisti dan močno pripekati; saj žveplo ostane dolgo časa na listih in grozdih, če ni kmalu po žveplanju dežja. Ako pa se pripeti to, je treba iznova požveplati.

Kakor pri pokončevanju peronospore, tako mora tudi tukaj sredstvo rabiti prav zgodaj, kdor hoče doseči dober uspeh. Prvo žveplanje se mora izvršiti še pred cvetjem, in sicer prav močno, drugo koj po cvetju; pozneje se pa žvepla le tedaj, če se tu pa tam pokaže bo-

lezen še na kakem grozdu. Z uspehom žveplano grozdje ostane vedno zdravo in jagode se enakomerno debele. Žveplo, ktero je ostalo na jagodah, jim daje neprijetno zunanost, kar naj pa vinogradnika nikakor ne moti, ker to umazanost opere dež, predno se začne grozdje mecati. Malo pred trgatvijo naj se ne žvepla.

Gnojenje vinogradov z umetnimi gnojili.

O uspehih gnojenja travnikov z umetnimi gnojili nam ni treba govoriti, ker se je že skoro vsak količkej napreden kmetovalec prepričal o dobroti teh gnojil; omeniti pa hočemo nekoliko o uspehih umetnih gnojil v vinogradu, kajti tod so jih komaj pričeli rabiti.

Koder so trtam že več let gnojili z umetnimi gnojili, tod rastejo trte močnejše, so bolj zelene od drugih, nastavljajo po več grozdja in grozdje tudi postane sladkejše od grozdja na trtah, ki niso bile pognojene z umetnim gnojem. Da je temu res tako, smo se sedaj sami prepričali na več krajih, kjer so gnojili z umetnimi gnojili, osobito tam, kjer se je to delo vršilo pravilno.

Naj torej poskuša vsak, komur dopuščajo sredstva, pognojiti svoje vinograde vsaj nekoliko s takimi gnojili, da trte ne zastanejo v rasti, kajti vsled prevelikih stroškov z dovažanjem blevskega gnoja se gnojenje sploh opušta, in vsled tega prične kmalu zopet vse pešati.

Kakor je bilo že večkrat omenjeno v tem listu, *) se rabi za gnojenje vinogradov čilski soliter, superfosfat in žveplenokisli kalij, ali mesto teh čilski soliter, kajnit in Tomasova žlindra. Prva tri gnojila se trosijo po vinogradu spomladi, kajnit in Tomasovo žlindro pa je najbolje potrositi že jeseni, da se pozimi razkrojijo.

Na hektar ($1\frac{3}{4}$ orala) se porabi prvih treh gnojil 530—630 kg, drugih treh pa 900—1100 kg. Če so kake trte, sadna drevesa ali druge rastline v rasti zaostale, se jim laho sedaj pognoji s čilskim solitrom, in kmalu si jako opomorejo.

G.

Sadjarski shod v Novem Mestu.

Sadjarski shod v Novem Mestu, ktereja je novomeška podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske sklicala na 2. dan t. m., se je jako povoljno zvršil.

Iz vseh krajev prelepe Dolenjske so došli ta dan v Novo Mesto sadjarski veščaki, sadjarji, posestniki, duhovniki in učitelji, da bi se posvetovali na tem shodu, kako naj se sadjarstvo na Dolenjskem povzdigne. Okoli 10. ure dopoldne so se zbrali v dvorani gostilne g. Tučkove vsi došli sadjarski veščaki, sadjarji in poslušalci, kateri so prišli k zborovanju, tako da je bilo pred začetkom zborovanja nad 70 udeležencev skupaj; med njimi zastopnika glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe, g. ravnatelj G. Pirc in gosp. nadučitelj J. Žirovnik, potem gg.: B. Skalicki, ces. kr. tehnični voditelj del zoper trtno uš, J. Bele deželni potovalni učitelj za sadjarstvo na Spodnjem Štajerskem, F. Gombač, deželni potovalni učitelj za vinstvo, A. Wutscher iz Št. Jerneja na Dolenjskem, J. Rudež s Tolstega Vrha, oba veleposestnika in sadjarska veščaka, F. Perko, trgovec in posestnik v Novem Mestu, vsi učitelji deželne kmetijske šole na Grmu, obilo duhovščine, narodnih učiteljev in posestnikov iz novomeškega in krškega političnega okraja. Ob pol 11. uri je zborovanje otvoril načelnik novomeške podružnice

*) Glej štev. 19. in 20. 1896. I. ter štev. 22. 1897. I. in Gombačevo knjigo: „Novo vinogradništvo“.

g. V. Rohrman s pristrčnim pozdravom na vse obilo došle udeležence ter je predlagal, naj se predsednikom izvoli g. vodja R. Dolenc, kar se je soglasno zgodilo. Gosp. R. Dolenc, zahvaljujoč se za izkazano mu čast, je povdarjal veliki pomen sadjarstva ter je prešel na izvrševanje dnevnega reda, katerega I. točka se je glasila: Kteri kraji na Dolenjskem so posebno pripravljeni za pridelovanje sadja in kako bi bilo po teh krajih razširjati umno sadjarstvo in pospeševati sadno kupčijo? O tem vprašanju so govorili in podali svoje strokovnjaško mnenje gg.: R. Dolenc, V. Rohrman, B. Skalicky, F. Gombač, Pogačnik (učitelj na Čatežu), G. Pirc, Wutscher in tudi drugi. Vsebina njih govorov in njih strokovno mnenje je v sledečih izrekih: Vsa Dolenjska naj se razdeli v dva dela; v enem, in sicer na Belokranjskem, naj se poleg navadnega sadja goji tudi fino, namizno sadje, posebno breskve in marelice; v vsem ostalem Dolenjskem naj se goji samo navadno sadje. Vsa Dolenjska je za sadjarstvo ugodna, kjer je nje zemlja prava, t. j. ne preplitva ali prodnata. Posebno ugodno lego imajo nekatere doline v krškem političnem okraju okoli Bučke, Škocijana, Mokronoga, Boštanka, v novomeškem okraju okoli Novega Mesta, Čateža pri Trebnjem, Toplicah, Čermošnjicah in v črnomaljskem okraju od Dragatusa do Vinice. Za Dolenjsko naj država po vzgledu c. kr. gozdnih drevesnic osnuje veliko c. kr. sadno drevesnico, ako pa bi to ne bilo mogoče, naj se subvencionirajo okrajne, šolskih vrtov in javne drevesnice; za povzdigo sadjarstva naj se nastavi po vzgledu Štajerske in drugih kronovin potovalen učitelj za sadjarstvo, kteri naj bi s poukom in z vzgledom v svoji drevesnici, z oddajo velike množine sadnih dreves sadjarstvo povzdignil. Isti naj bi nadziral javne in drevesnice šolskih vrtov in naj bi ob ednem predlagal, ktere in v koliki meri naj se subvencionirajo. Za povzdigo sadjarstva je nadalje neogibno potrebno, da se zopet oživi učiteljski tečaj za sadjarstvo, kteri naj bi trajali po teden dni in naj bi jih vodil potovalni učitelj za sadjarstvo. Ta naj bi imel svoj sedež v Novem Mestu. Za povzdigo sadjarstva je pomembna prememba lovskega zakona. Jako važen faktor, da se nam sadno drevje obvaruje pred obilico škodljivih mrčesov, je negovanje naših ptičev; v tej zadevi naj se povsodi postavljajo krmilnice za ptiče, kjer naj se tem prijateljem sadnih dreves v zimskem času poklada žito. Izda naj se poljudno spisana knjižica o sadjarstvu. — O II. točki dnevnega reda: „Ktera sadna plemena in ktere vrste sadja naj se po teh krajih zasajajo v veliki meri, da se povzdigne sadna kupčija in sadjarstvo postane bolj dobičkonosno?“ so govorili in stavili svoje predloge sledeči gg. strokovnjaki: R. Dolenc, V. Rohrman, J. Gombač, B. Skalicky, J. Gebauer (nadučitelj v Šmarjeti), P. Pogačnik, G. Pirc, J. Žirovnik, J. Koncilijski (nadučitelj v Žužembergu), Povše (kaplan v Žužembergu), Kalinger (upokojen učitelj na Derski pri Novem Mestu). Njih izreki so: Za Dolenjsko naj veljajo ta pravila: 1.) Črešnje naj se vzgajajo v onih krajih, kjer so zatišja in v bližini gozdi, ker tam najbolj uspevajo. 2.) Namesto češpelj, ktere nam je v novem času na njih nahajajoča se glivica popolnoma uničila, (ta sad nam je poprej na leto donášal nad 80.000 centov samo suhih češpelj) naj se sadijo Vešingtonove slive, ktere so itak za pridelovanje slivovke izvrstne. Podružnice naj osnujejo vzgledne sušilnice. 3.) Oreh naj se sadi povsodi, kjer ne pozebe.

4. Jablane naj se vzgajajo v posebno veliki meri, in sicer sledeče vrste: a) dolenjska voščenska, b) velika zlata zimska parmena, c) štetinec (tudi čebular imenovan), d) velika kaselska rajneta, e) blenhajmska rajneta, f) češki devičnik, g) landsberška rajneta, h) kanadska rajneta. Te vrste so priporočene za vse kraje in za vsako lego na Dolenjskem; poleg tega se more še posebno fino namizno sadje vzgajati tam, kjer ugaja lega in druge razmere. S tem je bil dnevni red rešen, in g. predsednik je zahvalil vse gg. veštaka in vse udeležence zborovanja za njihov trud, da se je posvetovanje moglo tako koretno in strokovnjaško vršiti, ter je zborovanje zaključil. Med zborovanjem je prišel odposlanec c. kr. okrajnega glavarstva gosp. c. kr. okrajni komisar Krese.

Pritožbe zaradi dohodninskega davka.*)

Tekom teh dni so se uročevali plačilni nalogi glede osebnega dohodninskega davka — kakor je to razpravljajal „Kmetovalec“ 21. dne maja tega leta. Davkoplačevalcu, kteremu bi se znesek dohodka, oziroma tega davka, dozdaval previsok, naj takoj vloži pismeno prošnjo na okrajno glavarstvo za podatke, po kterih se mu je zračunal ta previsoki letni dohodek. Če se mu odgovori na to pismeno prošnjo, da se ji ne more ugoditi, naj se pritoži na finančno vodstvo proti temu odloku. To pritožbo naj vloži pri okrajnem glavarstvu. Če mu finančno vodstvo ne ugodi, naj se končno pritoži na finančno ministerstvo. Ko prejme navedene podatke, naj vloži priziv. Prizivi v tem oziru so koleka prosti.

Tukaj podajamo približne obrazce (formulare) za take prizive.

Prvi obrazec služi tistim davkoplačevalcem, ki so sami napisali svoje napovedbe (fasijs), drugi obrazec pa tistim obdavčencem, ki niso podali napovedbe (fasijs), ampak so vcenjeni bili po cenilni komisiji na podlagi podatkov, ktere je davčna oblast dobila od izvedencev, ali tako imenovanih „zaupnih mož“ itd.; tretji obrazec za tiste, ki niso prejeli podatkov.

I. Obrazec priziva za davkoplačevalce, ki so sami podali svoje napovedbe in ki so prejeli podatke.

Sl. c. kr. okrajno glavarstvo!

Proti priloženemu plačilnemu nalogu z dne , kterega sem prejel dne, vložim sledečo pritožbo:

a) Dohodke z zemljišč sem prerachunal po svoji vednosti od leta 1896. in 1897. natančno povprek na . . . — gld. — kr. stroške pa v znesku na . . . — „ — „ torej ostaja dohodka . . . — gld. — kr. (ali pa izgube**) . . . — „ — „

V podatkih, oziroma v odgovoru c. kr. okr. glavarstva (davčne oblasti) se mi je izračunal čisti dohodek od zemljišč — gld. — kr., ne da bi se mi tudi naznailo, kteri troški so se v poštevek jemali.

Ta visoki dohodek mojega zemljišča nikakor ni pravi, kar lahko dokažem, in slavna prizivna komisija se tudi lahko po izvedencih prepriča, da sem imel samo toliko — gld. — kr. dohodkov.

*) Iz „Slovenca“.

**) Izguba z zemljišč je pri tistih davkoplačevalcih mogoča, ki imajo velike stroške za prenovitev vinogradov, ali ki jih je zadelo kaka nezgoda (povodenj, toča itd.).

b) Svoje stanovanje sem cenil na — gld. — kr. Stanovanje obstoji iz dveh majhnih sob, za ktere — če bi jih prej še primerno popraviti moral — bi se dobilo najemščine komaj — gld. — kr. na leto. Ako pa odštejem od te najemščine davke, stroške za popravila, zavarovalnino in druge stroške, bi mi od najemščine ostalo komaj — gld. — kr., torej je ta vsota per — gld. — kr. vrednost mojega stanovanja, ne pa od cenilne komisije določena vsota per — gld. — kr.

c) Od svojega obrta: (krčme, mesarije, trgovine) sem imel leta 1897. kosmatega dohodka v znesku per — gld. — kr. stroške pa sem imel za nakup blaga, za vožnje, za razsvetlavo, kurjavo, poštino, za hrano, plačo, stanovanje, darila itd. služabnikom, kar znaša — " — " za najemščino*) obrtnih prostorov — " — " tako da ostaja — gld. — kr. čistega dohodka.

V odgovoru c. kr. davčne oblasti pa je ocenjen dohodek mojega obrta na — gld. — kr., ne da bi se razvidelo, koliko znaša ves dohodek in koliko je stroškov.

Prosim, naj se razveljavi plačilni nalog in naj se mi na temelju mojih v prizivu navedenih podatkov odmeri osebni dohodninski davek.

II. obrazec pritožbe za tiste, ki so ocenjeni bili in prejeli podatke.

Pritožba bi se glasila približno tako:

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!

Proti plačilnemu nalogu z dne, ktere ga sem prejel dne leta, vložim sledeči priziv:

a) Dohodki z zemljišča so se mi zračunali na — gld. — kr., jaz pa sem imel, kar lahko dokažem, dohodka od zemljišč l. 1896. in 1897. povprek — gld. — kr. stroškov za delavce, hlapce, dekle, za domače (otroke, stariše), ki so trajno pomagali pri delu, za davke, za nakup semena itd. pa — " — "

torej dohodka — gld. — kr.

Ker je bila l. 1696. in 1897. slaba letina (n. pr. vsled toče, povodnji, poginilo mi je več prasičev, ni bilo nikakega sadja itd.), je moj pridelek le — gld. — kr. vreden.

Nikakor se torej ne morem zadovoljiti z zneskom cenilne komisije, ampak prosim, da se mi davek odmeri po mojem v pritožbi navedenem resničnem čistem dohodku — gld. — kr.**))

b) Vrednost mojega stanovanja se mi je ocenila na — gld. — kr.

Ker se in za svojo rodbino rabim samo 1 sobo (ali 2, ali 3 itd.), kar meni zadostuje, in ker moje stanovanje ni v takem stanu, da bi je mogel v najem dati po tisti ceni, kakor jo računa cenilna komisija, morem ceniti svoje stanovanje komaj na . . . — gld. — kr.

Vrh tega moram odšteti davke, zavarovalnino in stroške za popravila moje hiše v znesku per — " — " torej bi se morala vrednost mojega stanovanja računati samo na — gld. — kr.

*) To velja za tiste, ki nimajo svojih prostorov, ampak jih morajo v najem jemati.

**) Mogoča je tudi izguba pri zemljišču vsled raznih nesreč, vsled visokih stroškov za prenovljenje vinogradov itd.

c) Dohodki iz moje gostilne, kramarije, trgovine itd. so se mi cenili na — gld. — kr.

Leta 1897. sem stočil . . . vedrov vina, . . . vedrov piva, in sem imel kosmatega dohodka — " — "

Od tega dohodka pa moram odšteti vse stroške (za nakup blaga, za pomagale, za davek za kurjavo, razsvetlavo v znesku per — " — "

ostalo mi je iz mojega obrta — gld. — kr. čistega dohodka.

Slavna prizivna komisija naj blagovoli poizvedeti in se prepričati, da so moji računi resnični, ter naj mi davek odmeri od mojega pravega čistega dohodka.

III. obrazec.

III. obrazec je za tiste, ki hočejo napraviti priziv, ne da bi bili prejeli podatke, kako je cenilna komisija izračunala njihove letne dohodke (z zemljišč, poslopij, obrta itd.)

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!*)

Proti plačilnemu nalogu z dne, ki sem ga prejel dne, vlagam sledeči priziv:

Naračunal se mi je letni dohodek v znesku — gld. — kr. Ta dohodek ni resničen, kar se razvidi iz nastopnih podatkov:

(Tu naj se v tisti vrsti, kakor smo navedli v obrazcu 2., navede podrobno posamne točke svojih dohodkov, jih razloži, odšteje kar je treba odšteti, navaja dokazila in tako spriča, da je vsota, ki se mu je naračunala, previsoka. Konec prizivu se glasi kot v obrazcu 2.)

Več pridelovati in bolje prodajati!

Splošno se priznava, da gre kmetijskemu stanu slabo in da se vedno bolj pogreza v dolgove. Zdravnikov ima za to kmetijski stan zelo veliko, ki mu hočejo pomagati, in vsakdo trdi, da je njegov lek najboljši, dasi njih večina boleznij ne gre na dno in zato ne zadene pravega leka. Nekako moderno zdravilo za pešajoči kmetijski stan je ponujanje, bolje rečeno vsiljevanje, cenega kredita s pretvezo, da ga reši oderuških rok; in drugo, ravno toliko vredno zdravilo je preganjanje prekupcev. Ti dve zdravili sta gotovo dobri, a sta podobni lečilnim strupom v zdravilstvu: v pravi meri in ob pravem času koristijo bolniku, drugače ga umorijo.

Ceni kredit je za kmetovalca velevažen, a znati ga mora rabiti; če ga ne zna, je zanj le strup. Bojimo se, da je pri nas z njim uže mnogo zastrupljenega, in mnogo v zemljiških knjigah zapisanih boleznij in morda tudi smrtij gre na rovaš nekterim pregosto sejanim posojilnicam, ki ne razumejo svoje naloge. Nikar ne primerjati naših posojilnic z onimi na Nemškem, ktere zemljiškega kredita in posojil na večletne roke skoraj ne poznajo in za svojo nalogo smatrajo le podpiranje kmetovalca pri njegovih poskusih umnejšega kmetovanja. Upravnim odborom nemških posojilnic je presojanje kreditne sile prosilca za posojilo še le druga briga, prva briga jim je to, ali prosilec prosi za posojilo v take svrhe, ki so gospodarsko opravičene. Pri nas je narobe, oziroma, za zadnje nihče ne vpraša. Posojilnice morajo imeti, ako naj kmetovalcem kaj koristijo, vzgajalni smoter, drugače je bolje, da jih ni. Da se posojilnice prav rabijo, je zanje potreben uže pripravljen narod; dokler ni takega, zadošča v vsakem sodnem okraju dobro vrejena in vojena hranilnica. Naše trditve ne veljajo za razmere v vseh slovenskih pokra-

*) Za mesto Ljubljana c. kr. davčna administracija.

jinah, saj vseh ne poznamo; za ktere so pa veljavne, naj vsak razumnik sam presodi. Sicer bodi naloga vsem poklicanim krogom, te kočljive razmere proučevati, kajti vsled novega eksekutivnega reda se je kreditna zmožnost kmetijskega posestnika tako zmanjšala, da mora posojilnica na kmetih tako poslovati, kakor hranilnica v mestu, ako naj se obvaruje usodnih dogodkov.

Kot drugo zdravilo za bolno kmetijstvo dandanes kaj radi smatramo odpravo prekupčije. Je nekaj na tem, a kje naj jo pričnemo odpravljati in kje naj nehamo? To vprašanje národnogospodarsko pravilno rešiti ni tako lahko. Potrebe poštene prekupčije menda nobeden razumen človek ne bo tajil, kakor bo zopet vsakdo priporočal, uničiti izsesavajočo prekupčijo. Zatreči in oškodovati na deželi kar povprek vse trgovce in gostilničarje, bo slednjič le na škodo kmetovalcem samim, ker so ti stanovi važen, velike davke plačujoč faktor, ki je največkrat vir napredku in novim podjetjem, kateri so le v korist občini in slednjič posameznim občanom. Nepoštene trgovce in enake gostilničarje, zlasti pa tiste, ki točijo ponarejeno vino za pristno, pa preganjajmo, kakor le moremo! Hvala Bogu, da je takih pri nas jako malo. Nismo se namenili, o tem kaj več pisati; navedimo le še mnenje francoskih kmetovalcev o tej zadevi, ki so izmed vseh danes najpremožnejši, in to vsled svoje varčnosti na pravem mestu in vsled svoje omike. Francozki kmetovalec namreč pravi: Prekupčijo uničiti velja toliko, kolikor ubiti konja, da se njegova koža ustroji za sedlo, katero moraš sam nositi, ker konja več nimaš. Zato pa Francozi ne poznajo naših igrač, pa vender bogatí po naravnem potu omike in umnega gospodarstva, ki sta podloga večjemu in boljšemu pridelovanju.

V uvodnih besedah tega sestavka smo zapisali, da večina onih, ki svetujejo sredstva za zboljšanje gospodarskih naših razmer, niti ne mislijo na vzrok tem razmeram, zato pa njih sredstva tudi dosti ne veljajo. Kje pa tiči vzrok tem slabim gospodarskim razmeram? Nikjer drugje kakor v dejstvu, da kmetovalec dandanes veliko dražje prideluje kakor nekdanj, prideluje pa ravno toliko ali pa vsled izsesovanja zemlje še manj kakor nekdanj. Ravnotežje med dohodki in stroški se je podrlo, zadnji se od leta do leta večajo in prevladujejo prve, dolgovi, ktere je treba delati za pokritje primanjkljaja, še bolj obremenjujejo produkcijo, in gospodarsko propadanje je neizogibno. Če to dejstvo smatramo za resnično, tedaj imamo dve poti za zboljšanje. Prva pot je ta, da znižamo pridelovalne stroške, druga pa ta, da pridelek pomnožimo in zboljšamo, t. j. naredimo ga več vrednega. Na prvi poti ne moremo mnogo doseči; varčni pač moramo biti, a davkov in dragih delavnih sil ne odpravimo več, v raševino in hodnik se tudi ne bomo zopet oblačili, tobak bomo naprej kadili i. t. d. i. t. d. Varčni moramo biti, a vzlic temu, če tudi opustimo tobak, celo kavo in sladkor in vrhu tega še vino in žganje, da ne bo treba ne trgovcev ne konsumnih društev, naj vender nikdo ne misli, da bo vse to kaj izdatno pomagalo; troški bodo še vedno dohodke prevladovali.

Edina pot, kmetovalcu pomagati, je, učiti in nape-ljevati ga, kako prideluje več in boljših pridelkov. Tu so viri novih dohodkov, tu se morejo dvigniti milijoni, kateri morejo pokriti vse dolgove in ustanoviti novo blagostanje! Zboljšujmo zemljišča, ki nam sedaj donajajo komaj polovico tega, kar bi lahko; nadomeščajmo jim z umetnimi gnojili kalij in fosforovo kislino, ktera smo izsesali tekem večstoletnega roparskega gospodarstva, požlahtnimo pridelke, da zadobe večjo vrednost, z vinogradništvom in

sadjarstvom se pečajmo umno, zboljšujmo živinorejo, spravljajmo mleko v denar i. t. d., z eno besedo pobirajmo denar, kjer nas v nos drega, pa ne bavimo se z malenkostmi, kakor na pr. kje bomo „cuker“ ali „kofe“ za pol krajcarja ceneje kupovali. Več in boljših pridelkov pridelovati bodi naše geslo, in da to dosežemo, se moramo neprestano učiti, da ne zastanemo in da moremo tekmovali s svetom. Pri tej nameri pa zahtevajmo vsestranske podpore od poklicanih krogov, in gotovo bomo teh podpor deležni, če bomo delali z združenimi silami. Združujmo se v tem smislu in to bodi naša gospodarska organizacija!

Iz podružnic.

Iz Tuhinja. (Površen pogled v delovanje naše kmetijske družbe. — Ovcja reja.) Kakor ima vsak letni čas svoje posebnosti in lastnosti, po katerih ga označujemo, prav tako ima tudi vsaka časovna doba svoje znake in pojave, po katerih jo razločujemo od drugih dob in jo po njih spoznavamo.

Sedanje stoletje, ki se že nagiba svojem koncu, bi najkrajše označili, ako je imenujemo dobo elektrike in napredka. Električna bode našim potomcem pričala, na kako visoki stopnji smo bili v sedanjem stoletju. Ona pa tudi nam kaže pot, po kateri hodita roko v roki ved a in praktičnost.

Ako se posebej ozremo na kmetijski stan, moramo reči, da so bili naši prednamci edino le praktiki. Na védo se niso ozirali prav nič, nasprotno, naš slovenski oratar jo je zametal do najnovejših časov. Nebrojnokrat si ga slišal govoriti: „Kako da bi mene škric učil kmetovati?“ Kakor da bi ta „škric“ ne bil prav njegov sin, ki si je pridobil védo v šolah, in ktera znanost ga je napotila, da je opazoval svojega očeta pri poljskem delu, da mu je skušal s sinovsko udanostjo pomagati, če ne ravno dejanski, pa vsaj s svojim razbistrenim umom! Kolikrat je izustil naš oratar besede: „Če bom tako kmetoval, kekor pišejo v bukvah, pridem kmalu na boben.“

Toda, Bogu bodi hvala, obrnilo se je na bolje! Slovenski kmet je uvidel, da so možje, ki ga z besedo in peresom dramijo iz spanja, njegovi prijatelji, njegovi lastni sinovi! Spoznal je, da se le-ti ne trudijo iz dobičkaželjnosti, temveč iz ljubezni do njega, da ga spravijo v soglasje z napredujočim duhom časa.

Naobrazba našega kmeta ni še na oni stopnji, na kateri bi morala biti v primeri z drugimi vedami sedanjega stoletja, toda ljubi Bog mu je podelil dokaj bistro glavico, kar je že trdil pesnik Vodnik; bolj in bolj se zaveda svojega stanu, bolj in bolj skuša dohiteti in popraviti, kar je zakasnil zbog nezaupnosti in svojeglavnosti v prejšnjem času.

In do tega koraka so ga privedli ne z malim trudom njegovi pravi prijatelji. Sicer se pa to ni doseglo samo s strokovnimi knjigami, ktere so jeli spisovati in izdajati; kajti 100 knjig bi našega oratarja ne bilo spravilo z njegovega zastarelega pota. Prvi pogoj za povzdigo ktereakoli stanu je — organizacija. Nobena knjiga, nobena še tako lepa beseda ne vpliva na stanovski ponos in povzdigo, na stanovsko zavedanje tako živo in prepričevalno, kakor združenje. V družbi se drug drugega vzpodbuja, poučuje in navdušuje za ideale in napredek stanu!

Upoštevajoč to, so voditelji našega kmeta ustanovili prekoristno c. kr. kmetijsko družbo, ktera je dandanes med najmočnejšimi po številu udov, s tem pa tudi med najvplivnejšimi širnega cesarstva. Do tolikega uspeha pa so jo privedli naši vrli delavni voditelji.

Slavni glavni odbor deluje s toliko vnemo in s tolikim naporom za prospeh naše družbe, kakor primeroma noben drug odbor enakih družb po drugih kronovinah. V dokaz temu je samo treba prelistati letno poročilo, iz katerega vsakdo lahko posname, ako noče biti pristransk, koliko truda in dela ima upravno osebje naše družbe, da ustreza raznim zahtevam mnogoštevilnih društvenikov.

Polsgoma in vztrajno zboljšuje skoro vse panoge kmetijstva. Od sadjarstva do ribarstva obrača svojo pozornost, bodri in pčuje, prosi, vleva in podpira kmeta v njega lastni hasek.

Že od nekdaj pa se glavni odbor zanima za živinorejo v vseh vrstah naših domačih živalij. Priznati pa mora vsakdo, da je naša kranjska dežela med najprikladnejšimi in najugodnejšimi za živinorejo, deloma zaradi njenega podnebja, največ pa zaradi obilnih gorskih pašnikov. Pri nobeni vrsti domačih živalij pa družba ne more pokazati tako hitrih in lepih uspehov, kakor pri ovčji reji.

Pred dvanajstimi leti sem prišel iz mesta na sedanje svoje službeno mesto. Kraj, v katerem toliko let služujem, je gorski, a jako prikladen za ovčjo rejo. Zato se ljudstvo mnogo peča s to rejo. Ali če pomislim nazaj, na prva leta svojega tukajšnjega bivanja, kakšen razloček med tedanjimi in sedanjimi ovčami! Poprejšnje ovce so bile majhne postave, imele so slabo volno in še te malo. Imele so pa tudi tako nizko ceno, da sem se kar čudil. Najlepše ovce so se prodajale po 4 do 5 gld. Kaka izredno lepa se je tu i tam prodala nekoliko dražje; toda te so bile jako redke. Jagnjeta so stala po 1 gld. do 1 gld. 50 kr. Marsikak kmet se vsled tega z ovčami niti pečati ni hotel, ker se mu ni splačala niti krma, nikar še trud.

To je uvidela naša družba ter je sklenila, temu nedostatku odpomoci. V ta namen je izprva nakupila ovne friziškega plemena, ktero je precej večje in lepše od našega domačega. Toda že v par letih je prišla do spoznanja, da to plemo ni za naše kraje. Poskusila je torej z drugim, namreč še z večjim bergamaškim plemenom. Ni se strašila daljave in visoke cene, za ktero je dobivala te vrste ovnov v naše kraje. Iz začetka je marsikak kmet zmajeval z glavo, češ, ovna, pa tako drago plačati! Seveda, saj takih cen pri ovcah ni bil vajen. V kratkih letih pa se je pokazalo, da je naša družba denarje, ki jih je štela za napominane ovne, ne le naložila na visoke obresti, temveč z njimi naredila velikanske dobičke. Umeje se, da ne sebi, temveč kmetom, katerim je oddajala in še oddaja te ovne.

S temi ovni se je domače plemo tako zboljšalo in povzdignilo, da bi nihče ne mogel verjeti, ako bi ga ne prepričala pogled in cena.

Sedanja ovca, ki je mešanega plemena, se proda za 8 do 10 gold., volno ima pa še enkrat do trikrat lepšo od prej. Jagnje stane 3 do 5, tudi 8 gold. Zadnja cena velja le za jagnjeta čiste bergamaške pasme. Pri nas je nekdo prodal dve jagnjeti za 16 gold., ovna pa za 34 gold. Ko so prišli sosedni Štajerci k nam na ovčjo kupčijo in so prvokrat zagledali to orjaško plemo, so hoteli ovce preplačati — posebno ovne — samo dobiti jih niso mogli, ker jih domačini še niso imeli na razpolago. Poleg tega pa imajo ovce čistega bergamaškega plemena z redkimi izjemami po dva mladiča. Pa tudi domače ovce, oplemenjene z bergamaškimi ovni prav rade vržejo po dve jagnjeti.

Iz tega se torej lahko sklepa, kako velikanske dobičke je družba naklonila ovčjerejem, in da denar, ki ga vsako leto šteje za te ovne, ni proč vržen. Kmetovalci pa se za to plemo tudi tako mnogoštevilno oglašajo,

da družba nikakor ne more vsem ustreči, uprav radi visoke cene, ki jo imajo ti ovni.

Sicer se je pa pomagalo tudi na to stran. Občeznani posestnik v Mengšu, gosp. Janez Levec, je nakupil po kmetijski družbi precejšnje število ovac in ovnov čiste bergamaške pasme.

Ker pa Mengeš nima pripravnih pašnikov za ovce, je napominani gospod od barona Apfaltererja za več let vzel v najem v Tuhinjski dolini obširno posestvo, zvano na „Lipovcu“. Toda kmalu tudi to posestvo ni zadoščalo za mnogobrojno čredo teh velikih ovac. Gospod Levec, ki ima veliko veselje do kmetijstva in živinoreje, se ni strašil visokih stroškov, zato je v last kupil precejšnje posestvo blizu Vranske, imenovano „na Orehovcu“. To posestvo meri kakih 153 oralov in je večinoma obrasteno z leševjem, torej uprav nalašč za ovčjo rejo. Prekrasno je videti te ovce, kadar se pasejo skupaj. Čreda, ki šteje nad 80 glav teh orjaških ovac, porabi gotovo precej krme! Človek, ki jih ogleduje, si nehoti misli, da je zašel v laški Bergamo. Da pa naša družba vsaj nekoliko podpira gospoda Levca v njegovem dragocenem podjetju, zato jemlje sedaj ovne od njega. S tem pa tudi sama dobiva mnogo ceneje čisto plemo. Prav zaradi tega zasluži gosp. Levec popolno priznanje, da se je poprijel tega sicer dragega, a hvaležnega podjetja; kajti s tem neposredno deluje na povzdigo in prospeh našega kmeta. Bog daj še nekaj takih vrlih mož! Tuhinjski.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 96. Lansko leto sem imel kokoši zaprte, a dobile so toliko ušij, da so pogibale. Sedaj jih imam na prostem; ker pa delajo preveč škode, sem prisiljen jih zopet zapreti. Prejšnji kurnjak sem dobro očistil, pa so vendar še vedno uši po malih skladih. Kako naj ta mrčes popolnoma zatrem? (F. R. v J.)

Odgovor: Vaše kokoši nimajo ušij, temveč neki drug mrčes, ki se imenuje kurjak in žre perje. Kurjaki se preženo, če se vsi leseni deli kurnjaka dobro omijejo z vrelin lugom, zidovje pa prebela.

Vprašanje 97. Kako naj ravnam s trsjem, ktero sem imel pripravljeno za cepljenje, pa mi je je zajec popolnoma uničil? (F. K. v B.)

Odgovor: Vašega vprašanja prav za prav ne razumemo. Zajec obgloda popje, in kar je obglodanega ne bo več pognalo in ni za rabo, bodi že ključ ali cepič. Za škodo pa zahtevajte povračila od najemnika lova.

Vprašanje 98. Ali smem jeseni brez strahu pred kakim slabim nasledkom vinski mošt natočiti v sode, ki so se lansko leto rabili za med? (A. S. pri Sv. J.)

Odgovor: Da, s pogojem, da so bili sodi dobro izprani in sedaj niso cikasti ali plesnivi.

Vprašanje 99. Večkrat sem uže čul o nekem nizkem ali koreninskem cepljenju vrtnic. Ker bi tako cepljenje rad poskusil, prosim pouka, kako se zvršuje? (L. Ž. na G.)

Odgovor: To cepljenje se zvršuje kakor vsako drugo ter ima svoje ime le od mesta, kjer se cepi. Nekatere vrste vrtnic se namreč cepijo prav nizko, tik nad korenino, in to cepljenje se imenuje cepljenje korenine.

Vprašanje 100. Imam dva črna vola, ktera obadi silno nadlegujejo, dočim na dva druga, bela niti eden ne sede. Ščim bi se dali obadi odganjati? (J. M. v G.)

Odgovor: Najboljše sredstvo, mučenje živine po obadih in brecljih preprečiti, je mazanje živine z jesihiom, na katerem ste kuhali orehove listje. Trdijo, da zadostuje to sredstvo za

štirnajst dnij. Pa če tudi ni res, nekaj časa vendar pomaga; koliko, to Vas bo učila skušnja.

Vprašanje 101. Vino, katero sem pretočil meseca februarja, je sedaj bolj kislo in v nekaterih sodih je celo prišlo kipeti. Kaj naj naredim, da bo vino postalo slajše in da ne bo kipel? (P. T. v P.)

Odgovor: Vino je sedaj zato bolj kislo, ker je sladkor v njem pokipel, in bo vedno bolj kislo, dokler bo kipel. Kipenje morete preprečiti, ako vino pretočite v močno zažveplan sod, kar pa naredi vino nezdravo. Kipenje se more tudi preprečiti s salicilno kislino. Vino se more narediti sladkejšo, ako se mu odvzame kisline, ali pa se mu doda saharina. Saharin ne pokipi, a njegova sladkoba v vinu ni prijetna.

Vprašanje 102. Kteri umetni gnoj je boljši za ajdo, mešanica kajnita in superfosfata ali amonijakov superfosfat sam zase? (I. H. v Z.)

Odgovor: Kajnit dá zemlji kalija ter za ajdo jako ugodno vplivajočo kuhinjsko sol, superfosfat pa dá fosforovo kislino. — Amonijakov superfosfat dá zemlji razven fosforove kisline tudi dušik. Ako je zemlja sama na sebi gnojna, ne priporočamo dodajati dušika, ker potem ajda zelo bohotno raste, lahko poleže in pozneje zori. S kajnitom je ajdi na vsak način treba gnojiti, in se Vam je la odločiti, ali dodaste superfosfata ali amonijakovega superfosfata. Zadnji je precej dražji kakor prvi, ker je dušik najdražja redilna snov.

Vprašanje 103. Po nekaterih krajih našega sodnega okraja so napadene vse češplje tako silno po neki vrsti črvičev, da prav nič ne rože. To se sedaj ponavlja uže štiri leta. Poslal sem Vam nekaj takih odpadlih bolnih češpelj ter vprašam, kteri mrčes to zakrivi in kako ga je treba zatirati. (G. Z. v M.)

Odgovor: Vaše češplje uničuje mali hroščec-rilčkar, ktere ga imenujemo slivoder (*rhynchites cupreus*). Samica leže svoja jajca v češplje, ko so nekako za grah debele. V češplji se iz jajca zaplodi majhna gosenica, plod odpade in gosenica živi še kakih 5—6 tednov od ovenelega plodu in se slednjič v zemlji zabubi. Jeseni ali pa še le spomladi prileze iz zemlje mali hroščec, ki meseca maja ali junija vnovič prične svoje škodljivo ravnanje. Hrošči, ki uže jeseni prilezejo iz zemlje, prezimijo pod raskavo kožo na deblu in debelih vejah. Edina pomoč proti slivoderu je pridno in splošno pobiranje odpadlih češpelj, ki naj se potem z zalego vred uničijo. Debla je pa treba čistiti raskave lubadi ter jih konci jeseni namazati z apnenim beležem.

Gospodarske novice.

* † **Gospod Ivan Sancin**, posestnik in župan v Dolini pri Trstu ter dolgoleten družbin ud, je umrl 31. maja t. l. Rajnik je bil vzgleden kmetovalec, ki je mnogo storil v prospeh umnega kmetijstva. Naj počiva v miru!

* **Obrtni in kmetijski svet** se je ustanovil glasom Najvišjega odloka s 5. dne junija t. l. Ta svet bo imel nalogo, na poziv trgovskega, odnosno kmetijskega ministerstva izražati svoja mnenja, zadevajoča obrt, kmetijstvo, gozdnarstvo in rudokopstvo. Svet bo razdeljen v dve sekciji, in sicer v obrtno in kmetijsko.

* **Ajdo** je družba uže skoraj vso oddala in bo bržkone, ko ta list pride v roko gg. udom, zaloga uže pošla. Iz tega vzroka prosimo, naj gg. naročevalci ajde ne pošiljajo več are, da ne bomo imeli z vračanjem denarja nepotrebnih stroškov.

* **Modre galice** ima družba še dovolj v zalogi ter more vsaki naročitvi ustreči. Ni treba torej verjeti govorici, ki se navadno v tem času raztrosi, da družba nima več galice, vsled česar nekateri trgovci nastavijo neprimerno visoke cene.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Razglas

o prihodnjem tečaju podkovske šole v Ljubljani.

Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične 1. dne julija t. l.

Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem in naj ji priloži:

- 1.) izpisek iz krstne knjige (ali krstni list),
- 2.) domovinski list,
- 3.) šolsko spričevalo,

4.) učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru,

- 5.) župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati ob svojih troških, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 50 glđ. podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še:

- 6.) ubožni list in
- 7.) potrdilo, da je že 2 leti bil za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem v podkovsko šolo naj se takoj pošljejo vodstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šola bo trajala do konca decembra t. l.

Kdor dobro prestane preskušnjo, more po postavi iz 1873. l. dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci morajo skrbeti le za živež in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še vedno premalo kovačev, izučenih v podkovstvu, zdravnikov za kopitne bolezni in izurjenih živinskih in mesovnih oglednikov, naj bi županstva skrbela, da dobodo vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški,
časni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile 27. in 28. dne junija t. l., in sicer bo: 27. dne junija skušnja iz podkovstva za kovače, kteri niso obiskovali podkovske šole, 28. dne junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kteri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne decembra t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani,

2. dne maja 1898.

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice mokronoške, ki bode v nedeljo, 19. junija, popoldne ob 3½ uri v gostilni pri „Stari pošti“.

VZPORED:

- 1.) Volitev načelnika.
- 2.) Volitev odbora.
- 3.) Nasveti odbora za občni zbor c. kr. kmetijske družbe.
- 4.) Volitev zastopnikov pri občnem zboru.
- 5.) Raznosterosti.

Grof Barbo, načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Žireh, ki bo v nedeljo, 26. junija t. l., po litanih v tukajšnji šoli.

VZPORED:

- 1.) Naznanilo načelnikovo.
- 2.) Volitev zastopnika pri občnem zboru c. kr. kmetijske družbe.
- 3.) Predlogi za občni zbor.
- 4.) Dogovor o napravi podružnične drevnice.
- 5.) Razni nasveti.

Odbor kmetijske podružnice v Žireh,

12. dne junija 1898.

Ivan Peternel, načelnik.

V a b i l o

na občni zbor kmetijske podružnice v Vipavi 26. dne t. m. popoldne ob 4. uri v šolskem poslopju (sob II. razreda) z običajnim vzporedom.

Kmetijska podružnica v Vipavi,

8. dne junija 1898.

Načelnik: **Matija Erjavec.**

Tajnik: **Ant. Skala.**

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice na Dobravi pri Kropi, ki bo 26. dne junija t. l. v šolskih prostorih ob 3. uri popoldne.

VZPORED:

- 1.) Poročilo načelnikovo.
- 2.) Poročilo o stanju podružnice.
- 3.) Razgovor o veselici v prid podružnični blagajni.
- 4.) Volitev odposlanca k občnemu zboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.
- 5.) Razni nasveti.

Kmetijska podružnica na Dobravi pri Kropi,

9. junija 1898.

Filip Pogačnik, načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice za Col-Podkraj, ki bo 26. dne t. m. ob 4. uri popoldne v hiši načelnika.

VZPORED:

- 1.) Račun preteklega leta.
- 2.) Volitev odbora in načelnika.
- 3.) Volitev zastopnika pri občnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.
- 4.) Posamezni nasveti.

Col, 12. dne junija 1898.

Andrej Rovar, načelnik.

V a b i l o

k prvemu občnemu zboru kmetijske podružnice v Ljubnem, ki bo v nedeljo, 26. junija, v šolskem poslopju zjutraj po sv. maši.

VZPORED:

- 1.) Pozdrav načelnikov.
- 2.) Poročilo o stanju podružnice.
- 3.) Volitev odposlanca za občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.
- 4.) Razni nasveti in predlogi.

Kmetijska podružnica v Ljubnem,

7. junija 1898.

A. Arselin, s. r., t. č. načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice na Bledu, ki bo v nedeljo, 26. junija t. l., popoldne ob 1/4. uri v dvorani blejskega doma.

VZPORED:

- 1.) Poročilo načelnika o zadnjih odborovih sejah.
- 2.) Predlogi za občni zbor c. kr. kmetijske družbe.
- 3.) Razni nasveti in predlogi.

Kmetijska podružnica na Bledu,

7. dne junija 1898.

Anton Wester, načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Ribnici, ki bo v nedeljo, 26. junija t. l., popoldne po krščanskem nauku v župnišču.

VZPORED:

- 1.) Poročilo načelnikovo o delovanju podružnice.
- 2.) Volitev zastopnika pri občnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.
- 3.) Predlogi za družbin občni zbor.
- 4.) Poljubni nasveti in predlogi.

Ribnica, 11. dne junija 1898.

Fr. Dolinar, načelnik.

V a b i l o

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Horjulu, ki bo na dan sv. Petra in Pavla po večernicah v šoli v Horjulu.

Razgovarjalo se bo med drugim o napravi domače drevnice, gosp. ravnatelj G. Pirc bo pa predaval o sadjarstvu in živinoreji.

Horjul, 10. dne junija 1898.

P. Bohinjec, načelnik.

V a b i l o

k rednemu občnemu zboru kmetijske podružnice v Planini, ki bo 29. dne junija t. l. popoldne ob 4. uri v zasebnih prostorih g. A. Lavriča z običajnim vzporedom.

Planina, 9. dne junija 1898.

A. Lavrič, načelnik.

Št. 8296.

R a z g l a s.

C. kr. namestništvo v Pragi je glasom brzojavnega naznanila z današnjega dne prepovedalo na Češko uvažati prasiče iz kranjskih političnih okrajev Kočevje, Krško, Logatec, Rudolfovo in Črnomelj.

To se daje na občno znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 6. dne junija 1898.

Listnica uredništva.

I. Z. v Ž. Če Vam sosedove kokoši delajo škodo, ni drugega sredstva, kakor da jih prepodite. Odškodnino za storjeno škodo smete zahtevati.

Š. na S. Osipalnice z železnima deskama izdeluje po 7 do 12 gl. Matija Bregant v Orehovi Vasi, pošta Krapje (Kranichsfeld) na Štajerskem.

I. B. v Š. O sredstvu za pokončevanje sadnih škodljivcev, ktere Vi omenjate, nam ni nič znanega.

M. S. v N. Če imate dotična umetna gnojila hranjena na suhem, se Vam drže ne le do prihodnje pomladi, ampak še dlje.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 3.

Št. 11.

V Ljubljani, 15. junija 1898.

Leto XV.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 15. junija 1898. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja novo blago gld. 30.— kr. do gld. 35.— kr.; nemška detelja (lucerna) gld. 45.— kr. do gld. 55.— kr.; gorenjska repa gld. 33.— kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 11.25 kr.; konopno seme gld. 11.— kr. do gld. 11.25 kr.; kuminovo seme gld. 25.— kr. do gld. 26.— kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 11.— kr.; urdeči Hrvat gl. 10.— kr.; prepeličar (koks) gld. 11.60 kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistenežnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene gld. 13.— kr. do gld. 13.50 kr. brez dima sušene gld. 16.— kr. do gld. 20.— kr.

Orehi domači: gld. 20.— kr. do gld. 22.50 kr.

Ječice nove: gld. 3.50 kr. do gld. 4.— kr. za 100 klgr.

Med: od gld. 27.— kr. do gld. 28.— kr.

Kože: Goveje, težke nad 40 kg po gld. 33.— kr. do gld. 34.— kr. „ težke od 30 do 40 kg „ 27.— „ 28.— „ lahke „ 28.— „ 29.— „

Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tujakšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 25 kr. klgr.)

Telečje kože: 50 kr. za kg.

Kozličeve kože po gld. —.70 kr. do gld. —.80 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 33 kr. za kg.

Druge vrste 16 do 20 „ „ „

Kože lisic po gld. 3.50 do 3.50

„ kun 9.— „ 10.—

„ dihurjev „ 2.50 „ 3.— za par.

„ vidr „ 9.— „ 10.—

Kože zajcev po 14 do 15 gld. za 100 komadov.

Pepelika (potoši) po gld. 16.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 14. junija 1898. Pšenica gld. 13.— kr., rž gld. 9.— kr., ječmen gld. 8.— kr., oves gld. 8.50 kr., ajda gld. 10.— kr., proso gld. 7.— kr., turšica gld. 6.70 kr., leča gld. 13.— kr., grah gld. 13.— kr., fižol gld. 12.— kr., seno gld. 1.78 kr., slama gld. 1.60 kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Na Dunaji, 14. junija 1898. Pšenica gld. 12.— kr., rž gld. 8.50 kr., ječmen gld. 8.30 kr., oves gld., 7.45 kr., turšica gld. 5.41 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

V Budapešti, 14. junija 1898. Pšenica gld. 11.40 kr., turšica gld. 5.20 kr., oves gld. 5.80.

Goveda, meso ter živalski pridelki:

V Ljubljani, 15. junija 1898. Goveje meso 64 kr., telečje meso 56 kr., svinjsko meso 68 kr., prasičje salo 76 kr., špeh svež 64 kr., špeh prekajen 70 kr., surovo maslo 80 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

Na Dunaji, 14. junija 1898. Voli in sicer pitani I. vrste po gld. 35.— kr., II. vrste po gld. 31.— kr. in III. vrste po gld. 26.50 za 100 kg žive vage ter s približnim popustom pri prvih 40%, pri drugih 42% in pri tretjih 44%. — Prasičje salo gld. 65.— kr., špeh gld. 61.— kr. in loj gld. 30.— kr. za 100 kg.

Nik. Hofmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakavosti naredé. (9—4)

Da se preprečijo vse
preware, imam odslej
to oblastveno regi-
strovano varstveno
znamko.

Jedino pristen Balsam

(Tinctura balsamica)

dobavlja na debelo in na drobno
samo oblastveno koncesijonirana
intrgovinskodno protokolirana

tovarna balzama

lekarnarja

A. Thierry-ja

v Pregradi pri Rogatcu.

Pristen samo s to trg. sodno
registrovano zeleno varstveno znamko.

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zakonitim varstvom
vzorcev.

Najstarejše, najpreizkušnejše, najcenejše in najreelnejše ljudsko
domače zdravilo za prsne in pljučne boli, kašelj, izmečke,
krč v želodcu, manjkanje slasti, slab okus, slabo dišečo sapo,
kolcanje, zgago, vetrove, zaprtost telesa itd., za notranjo in
vnanjo porabo proti zobobolu, gnitju v ustih, ozeblini, ope-
klinami itd.

Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom:

**Tovarna balzama lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri
Rogatcu.**

Cena franko za vsako poštno postajo Avstro-Ogersko je
z zabojem vred:

12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone,
60 „ „ 30 „ 13 kron.

V Bosno in Hercegovino 30 kr. več.

Ponarejalce in posnemalce, kakor tudi prodajalce takih fal-
sifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo
(40-6) preganjal sodnim potom. (10)

**Lekarna
angela varuha**

Schutzengel Apotheke

**des A. THIERRY in
PREGRADA**

listom in zavojem itd. za 2 lončka 3 krone 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neučinkujočih ponarejanj
in prosim natanko na to paziti, da je na vsakem lončku
vžgana zgornja varstvena znamka in firma »Schutzengel-
Apotheke des A. Thierry in Pregrada«. Vsak lonček mora
biti zavrt v navodilo za uporabo, katero ima to varstveno
znamko. — Ponarejalce in posnemalce mojega jedino pri-
stnega centifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za
varstvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalce fal-
sifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom:

**Lekarna angelja varuha in tovarna balzama A. Thierry v
Pregradi pri Rogatcu.**

Razpošilja se brezizjemno le proti poprejšnjemu nakazu ali
proti povzetju zneska.

Jedino pristno Centifolijsko mazilo

(balzamsko mazilo iz rože centifolia).

**Najkrepkejšje vlažno mazilo se-
danjosti. Velike antiseptične
vrednosti. Posebno vnetji na-
sprotnega učinka. Pri vseh še
tako starih vnanjih bolih,
škodah in ranah gotov uspeh,
— vsaj najmanj zboljšanje in olaj-
sanje bolečin prouzrojočoe.**

Manj nego dve škatljici se ne raz-
pošiljati; razpošilja se jedino le proti
poprejšnjemu nakazu ali proti po-
vzetju zneska. Cena s poštino, voznim

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsobina 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in
jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

JOSIP LEUZ

trgovec

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja zgodnji rožni krompir; nadalje prodaja
vsakovrstni semenski krompir kakor: pravi češki onejl-
dovec, ogerski „Imperator“ potem „Schneeflock“, pravi
ribniški in angleški rumeni krompir, kakor tudi izvrstno
jedilno čebulo in mali okrogli čebulček za saditi. — Tudi
kupuje drevesen ali plućen mah in pa črno in belo
čmeriko. (18-10)

Domača trdka

Pehani, Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju
izdeluje in prodaja po **tovarniški ceni**:

Najboljše možnarje za streljanje proti toči.

Novoiznajdene „brzostrelne in varnostne možnarje“,
kterih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena,
pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo trikrat hit-
rejšje kot navadni možnarji.

Najboljše in najcenejše travniške brane, najizbornejše
slamorenice, najnovejše mlatilnice z ležiščem na kroglo, isto-
tako stiskalnice in mline za grozdje in sadje, geple i. t. d.
i. t. d. (4-11)

Prevzame v najboljšo in točno izvršbo vsa v strojno in li-
varsko stroko spadajoča dela za **tovarne, mline, žage in druge
obrteljske naprave**, istotako prevzame **vsak stroj** v naj-
temeljnejšo in cenejo **popravo**.

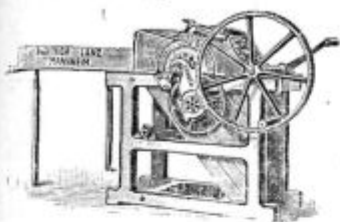
Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo **se jamči**.

Tovarniške cene.

Narnižje cene!

Karol Kavšek

Narboljše blago!

LJUBLJANA

ima vedno v skladišču do 200 komadov izbornih poljedelskih strojev,
in sicer: mlatilnice in slamoreznice za ročno in vrtilno delo,

slamotresnike, vrtila (gepelne) od 80 gld. naprej, mline za turščico in sadje, kotle za kuhanje krme, sesalke
za vodo in gnojnice, mline za čiščenje žita in dr. na razpolago in jamči za dobro in lahko delo popolnoma.

Nikdo naj ne izpusti te prilike, da pri nakupovanju strojev poprej ogleda moja skladišča in svarim vsakega
pred nepoštenimi agenti, ki s slabimi stroji in vidoma nizkimi cenami kmete sleparijo! (58-2)

N. B. Samo tukaj se dobivajo jeklene cevi, ki ne rjeve za vodovode in vodnjake prav po nizki ceni.

Gumijevе vezi za trtno cepljenje

vseh vrst, priporoča (56-3)

tvrdka IVAN KORDIK v Ljubljani,

Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14.

Zunanja naročila se točno in po nizkih cenah ter proti poštnem
povzetju izvrše.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem za-
pričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljkih po 5 kg, po pošti
in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno
in ceno. (48-3)

Razpošiljal bom razen kolonjalnega blaga tudi druge
na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i. dr.
Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s pri-
jemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplata
in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgoval bom tudi z vinom na debelo.

Sprejemem zastopstva trdnih — za konkurenco spo-
sobnih — trdnih in polagam za to kavejco.

Nadeja se, da se me sorojaki domislijo, ostajam
odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan,

v ulici S. Francesco št. 6.

Uljudnej pozornosti posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsaki fari in po
po potrebi in želji tudi v vsaki občini, nastavi se razumna, de-
lavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi
in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega
domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste.
Pismene ponudbe pod 20.298 Gradec, poste restante. (50-2)

C. kr. priv. tvornica

R. A. SMEKAL

Čeh kot Prostjeva

Moravska.

Praga — Smihov

Česka.

Podružnica: Zagreb

priporoča

(45-4)

vsake vrste strojev za poljedelstvo in vinogradarstvo
potem stiskalnice za grozdje, brizgalnice proti perono-
spori, čistilnice za žito, trierje, slamoreznice mlatilnice
i. t. d. Nadalje brizgalnice vsake vrste za ognjegasma
društva, kakor tudi razne predmete za tvorniške stroje.
— Lastni proizvod z jamstvom.

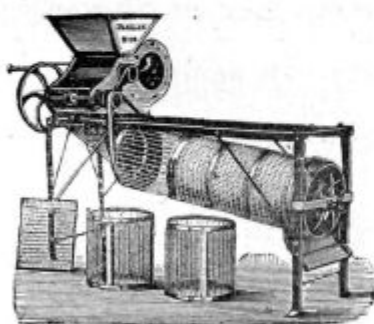
☛ Cene primerne, podružnice in prekupei
dobe izdatni popust. ☛

☞ Ceniki franko in badava. ☞

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvr-
šitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škopil-
nice proti peronospori, poboljšani sestav Vermo-
relor. Mlatilnice, mline za žito, stiskalnice
(preše) za vino in sadje različnih sestav, (te
stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor
hidravlične [vodovodne] preše).

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo
zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo,
ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje
prodaja v najboljši izvršitvi (11-12)

IG. HELLER na Dunaju

II./2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo.

Zastopniki se iščejo.

☛ Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati! ☛

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikačo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 6 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Vsakovrstna lanska in starejša naravna istrska in dolenska vina (cviček), kakor tudi pristno vinsko žganje iz Prosekarjevih tropin in vsakovrstna druga žganja ima vedno v zalogi J. C. Röger, trgovec v Ljubljani, Žitni trg št. 2. (51)

Sveža račja in gosja jajca se dobe pri Al. Bergantu, posestniku v Št. Jurju pri Kranju. (80)

Še nekoliko vina in tropinovca, domači pridelek, garantirano pristno in naravno, prodaja Alojzij Bratina, oskrbnik v Dubrovniku, Dalmacija. (84)

Belo-rumenega dobrega vina, okoli 40 vedrov ima naprodaj po primerni ceni Marko Sotlar, posestnik v Hrušicah št. 25, pošta Radeče pri Zidnem mostu. (94)

Bika pingavca, spušča po 80 kr. skok, Janez Bojt, posestnik in gostilničar pri D. M. v Polju pod Ljubljano. (95)

Račja jajca, komad po 4 kr. od velicih rac prodaja Josip Smolnikar, posestnik v Gor. Tuhinji, pošta Kamnik. (93)

Lepega lanskega mehkega sena čez 3000 kg je naprodaj. Cena po dogovoru. Več pove Ivan Pogačnik, posestnik na Breznici, pošta Žerovnica, Gorenjsko. (97)

Brusne kamne (osle), 100 kosov 3 gl. 10 kr., prodaja in razpošilja v vsaki množini J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji. (98)

Sveže sadje, vsakovrstno vipavsko fino razpošilja s pošto po 5 kg s povzetjem Ant. Uršič v Št. Vidu pri Vipavi. (101)

Apnenco sem odprl dne 31. t. m. v Raskoven, cena apnu bode 40 kr. za 56 kg. Ob enem priporočam tudi pristna vina, črna in rumena, cena od 20 do 26 gl. za 100 litrov. Tomo Tol lazzi v Dol. Logatcu. (92)

Centralna posojilnica slovenska v Krškem obrestuje hranilne vloge po 4½% brez odbitka rentnine in pripisuje obresti že vsakega pol leta k kapitalu. (103)

Telica, čiste belanske pasme 3 mesece stara, je zelo ceno na prodaj. Več se izve v Ljubljani, Poljanska cesta št. 14. (105)

Mula, 3 leta stara, je na prodaj v grajščini Črnelo, pošta Radomlje pri Kamniku, Viljem Pelikan, grajščak. (106)

Učenca, kateri ima veselje do čevljarske obrti, 14 do 15 let starega, sprejme Janez Mohorč, čevljar v Zgošji, pošta Beganje Gorenjsko. (97)

Pluge in osipalnice izdeluje in priporoča po 8 in 9 gl. komad Miha Preložnik, kovač v Hotinji vasi, pošta Kranichsfeld Sp. Štajersko. (108)

Dve telice, čistokrvne belanske pasme, po 2 leti 6 tednov stare, vsaka že 4 mesece breja, ima naprodaj Janez Oman, posestnik v Žabnici pri Škofji Loki. (109)

Lepega bika plemenjaka, čistokrvne belanske pasme, 2 leti star, ima naprodaj Janko Hafner, posestnik v Žabnici pri Škofji Loki. (110)

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se zahvaljuje za mnogobrojne naročila, ktere je dobival v Zagorju ob Savi koder je do sedaj bival. — Ker se pa podpisani preseli s 1. junijem t. l. v svojo novo kupljeno tovarno v Königswiesen na Zgornjem Avstrijskem, prosi slavno p. n. občinstvo, da bi mu še nadalje ohranilo do sedaj izkazano zaupanje ter ga obiskalo z mnogobrojnimi naročili, ktere bo izvrševal vedno točno, vestno, po najnižjih cenah in iz najboljšega blaga. — Izdeloval bode posebno priznane dobre pluge in osipalnice, vse druge stroje za kmetijstvo in sploh vse v kovaško stroko spadajoča dela.

☞ Cenike bo razpošiljal zastonj in poštne prosto! ☞

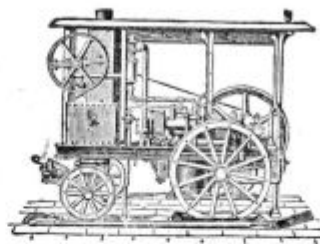
Matija Podlesnik,

fužinar (Hammerwerksbesitzer) in kovač v Königswiesen na Zgornjem Avstrijskem. (57—2)

G. Tönnies-a, tovarna za stroje

v Ljubljani

izdeluje

originalne „Otto“ motore,

ktere goni plin in bencin, priznani kot najboljši, najvarčnejši in najcenejši; nadalje izdeluje

„Otto“ locomobile,

ktere goni bencin in so za dela pri kmetijstvu, za vodovode, kamnolome itd.; izredno rabljive. Gonilni strošek znaša komaj 3 kr. za uro in konjsko moč. Varnost pred ognjem, ni potreba strojevodja, ter vsaki čas deluje. (47—3)

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjskega trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vsih prehlajenjah dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono: (25) (7—6)

„Velecenjeni gospod lekarnik!

Posljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje znance. Jaz sem od dveh steklenic od neznosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsim prsobilnim. S poštovanjem. — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti oni samo je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastonj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Pravi trpotčev sok iz lekarne k Zrinjskemu v Zagrebu, dobiva se tukaj v Ljubljani v deželni lekarni pri Mariji pomagaj Milana Leusteka, Resljeva cesta št. 1.

Gumijeve vezi za cepljenje trt

kakor tudi žveplo za žvepljenje trt, prodajata in razpošiljata

Kavčič in Lilleg

trgovca pri „Zlatorogu“

v Ljubljani.

(55—3)

Kakovost in cena pod nadzorstvom c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.